

GARDINO (STANISLOVAVO) KARALIŠKOJI STANISLOVO AUGUSTO PONIATOVSKIO UŽMIESČIO REZIDENCIJA

Šiaurės rytinėje Gardino miesto dalyje Stanislovavo priemiestyje XVIII a. 7-8 dešimtmečiais buvo pastatyta karališkoji *Stanislovo Augusto Poniatovskio užmiesčio rezidencija*. Dvaro sodyba dar vadinamas „Stanislovavo“ vardu. Rezidenciją karaliui pagal garsaus architekto Giuseppe de Sacco iš Veronos projektą pastatė LDK iždininkas, karališkųjų ekonomijų administratorius, administravęs ir Gardino ekonomiją, Antanas Tyzenhauzas.

Stanislovavo dvaro sodyba XIX a. II pusėje (Napoleono Ordos piešinys)

Stanislovavo rūmų pagrindinis fasadas (harodnia.com)

Dvaro sodyba pastatyta ankstyvojo klasicizmo su baroko bruožais stiliumi. Ansamblis reguliaraus plano. Pagrindinė ansamblio dominantė - rūmai ir jos atžvilgiu simetriškai išdėstyti šoniniai fligeliai formuoja paradinį kiemą. Už rūmų įveistas reguliaraus planavimo parkas (apie 3 ha ploto, dalinai išlikęs), ūkiniai pastatai išdėstyti už vakarinio fligelio. Dabar rūmų pastatas dviaukštis (pradžioje dviaukštė buvo tik centrinė rūmų dalis, o šoniniai flygeliai vieno aukšto). Pagrindinio fasado centre dominuoja rizalitas su portiku

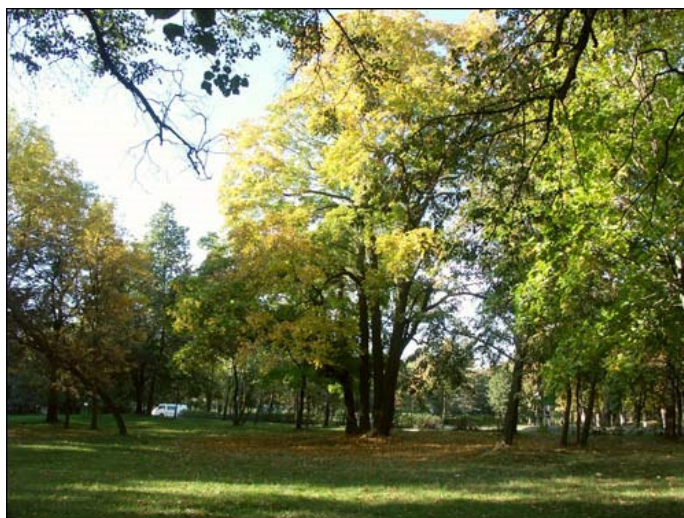
pirmame aukšte (dabar užmūrytas) ir terasa, fasado į parką centre - pusapskritimo plano rizalitas su atiku, kuriame patalpintas medalionas su karaliaus monograma, vainikuojama karūnos (*SAR - Stanislaus Augustus Rex*). XVIII a. pabaigos interjero dekoras neišlikęs, pastato vidinis išplanavimas stipriai pakeistas, centrinėje pastato dalyje išliko kadaise reprezentacinės patalpos – vestibulis ir dvi didelės salės (pirmame ir antrame aukšte).

Rūmų fasadas į parko pusę ir medalionas su karaliaus monograma (*harodnia.com*)

Dvaro sodybos dešinysis ir kairysis flygeliai (*Глобус Беларусу, Radzima.org*)

Dvaro sodybos parkas (*Radzima.org*)

Po LLV padalijimų karališkoji rezidencija buvo konfiskuota ir atiduota į privačias rankas, apie XIX a. vid. dvarą nupirko Druckiai-Liubeckai ir valdė iki 1939 metų. Rūmai perstatyti po II Pasaulinio karo, užstatytas antras aukštas rūmų šoniniuose sparnuose, užmūrytas portikas pagrindiniame fasade. Rūmuose įsikūrė žemės ūkio mokykla. Dabar veikia augalininkystės institutas.

Taip pat žr.:

- Усадыба "Станіславова" // *Глобус Беларусі*
(http://www.globus.tut.by/grodno/index6.htm#stanislav_main)
- Сядзіба «Станіславова» // *Radzima.org*
(http://www.radzima.org/pub/pomnik.php?lang=by&nazva_id=hrhrhora16)
- Усадыба Станіславова // *OLD.GRODNO.NET* (<http://www.oldgrodno.com/v/1880-1940/stanislavovo/>)
- Марудная смерць помнікаў: Станіславова // *Архітэктура Гродна. Гісторыя і сучаснасць*
(<http://harodnia.com/a122.php>)